

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΟΙΝΟΥ

Εισαγωγή

Ο αμπελοοινικός τομέας αποτελεί ένα τομέα με μεγάλη παράδοση στην Ελλάδα. Στη χώρα μας καλλιεργούνται 700.000 στρέμματα με οινοποιήσιμες ποικιλίες σε σύνολο 36 εκατ. στρεμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο αριθμός των αμπελουργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα φθάνει τις 147.000 και ο μέσος όρος της καλλιεργούμενης έκτασης ανά εκμετάλλευση είναι 4 στρέμματα. Το 40% των αμπελουργών είναι ηλικίας πάνω από 65 ετών και μόνο το 20% είναι νέα άτομα ηλικίας μέχρι 40 ετών.

Η ετήσια οινοπαραγωγή της χώρας μας, ανέρχεται περίπου στα 4 εκατ. εκατόλιτρα και αποτελεί το 2% της συνολικής παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 κρατών-μελών, η οποία αγγίζει τα 185 εκατ. εκατόλιτρα. Η αξία των οίνων που παράγονται στη χώρα μας αντιπροσωπεύει μόλις το 0,3% της συνολικής αξίας των οίνων της Ε.Ε.

Η ετήσια κατανάλωση οίνου είναι περίπου στα 30 λίτρα κατά κεφαλή.

Στη χώρα μας παράγονται οίνοι Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 10% της συνολικής παραγωγής, οίνοι επιτραπέζιοι με Γεωγραφική Ένδειξη (Τοπικοί Οίνοι) στο ίδιο περίπου ποσοστό και επιτραπέζιοι οίνοι που αποτελούν τον μεγαλύτερο όγκο της παραγωγής και φθάνουν στο 80% αυτής.

Η Ελλάδα εξαγεί πάνω από 350.000 εκατόλιτρα οίνου κυρίως σε αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (90%) και εισάγει γύρω στα 250.000 εκατόλιτρα σχεδόν αποκλειστικά (97%) από χώρες της Ε.Ε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέχει ηγετική θέση παγκόσμια στην παραγωγή, στην κατανάλωση, στην εξαγωγή και εισαγωγή οίνων. Η Ε.Ε. αποτελεί το μεγαλύτερο παραγωγό και καταναλωτή στον κόσμο, το μεγαλύτερο εξαγωγέα (5,5 δις € το 2006) και εισαγωγέα (3 δις €). Ωστόσο, παρά την παγκόσμια φήμη και την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών οίνων, ο τομέας αντιμετωπίζει σοβαρές αδυναμίες, όπως:

- Σταθερή πτώση της κατανάλωσης τις τελευταίες δεκαετίες.
- Απώλεια της ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τους οίνους τρίτων χωρών.
- Πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου που διέπει την πολιτική του κρασιού.
- Ανισορροπία της αμπελοοινικής αγοράς που διαμορφώνει μη βιώσιμη κατάσταση για τον τομέα (προσφορά, ζήτηση, πλεονάσματα, εισαγωγές, εξαγωγές κ.α.)

Η κρίση του τομέα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επηρέασε σημαντικά και τη χώρα μας, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σημαντικά πλεονάσματα οίνου, να μειωθεί η κατανάλωση και να αυξηθούν οι εισαγωγές οίνων από κοινοτικές χώρες.

Η Επιτροπή αναγνωρίζοντας τη ζωτική σημασία του αμπελοοινικού τομέα προχώρησε σε πρόταση μεταρρύθμισής του με σκοπό την επίτευξη των παρακάτω βασικών στόχων:

- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού οίνου.
- Ανάκτηση παλαιών αγορών και κατάκτηση νέων.
- Διασφάλιση καλύτερης ποσοτικής και ποιοτικής ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης.
- Διαφύλαξη της αυθεντικότητας και του παραδοσιακού χαρακτήρα του προϊόντος.
- Απλοποίηση της νομοθεσίας.

Μεταρρύθμιση: Τελική Συμφωνία

Στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 17-19 Δεκεμβρίου 2007, μετά από πολύμηνες σκληρές διαπραγματεύσεις, επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (Κ.Ο.Α.) του Οίνου, με θετικό αντίκτυπο για τα ελληνικά συμφέροντα.

Σε αυτή την διαπραγμάτευση, η χώρα μας στήριξε με όλα τα μέσα και μέχρι τέλους την πρόταση της Επιτροπής για την κατάργηση της χρήσης ζάχαρης στον εμπλουτισμό των οίνων, με μόνους συμμάχους την Ιταλία, την Ισπανία, την Κύπρο και την Μάλτα. Ωστόσο, οι ισορροπίες δεν ευνόησαν σε καμία περίπτωση τις χώρες του Νότου, με αποτέλεσμα να μην γίνει τελικά αποδεκτή η αρχική θέση της Επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια όμως, αυτών των σκληρών και επίμονων διαπραγματεύσεων, εξασφαλίστηκαν για τη χώρα μας σημαντικά οικονομικά και εμπορικά οφέλη, όπως:

- Αυξημένοι κοινοτικοί πόροι ύψους τουλάχιστον 190 εκατ. € για την περίοδο 2009-2014, έναντι 120 εκατ. € που εισήλθαν με το υφιστάμενο καθεστώς την περίοδο 2001-2006.
- Δημιουργία για πρώτη φορά, Εθνικού Φακέλου στον οποίο εντάσσονται και κατοχυρώνονται οι πόροι που θα διατεθούν στη χώρα μας, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητές μας.
- Δυνατότητα χορήγησης για πρώτη φορά, ενιαίας ενίσχυσης στους αμπελουργούς που καλλιεργούν οινοποιήσιμες ποικιλίες.
- Διατήρηση του συνόλου των πόρων εντός του πλαισίου της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς, δηλαδή στον Α΄ Πυλώνα, αντί της μεταφοράς ενός μέρους στον Β΄ Πυλώνα (Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης).
- Δυνατότητα επιθετικής εξαγωγικής πολιτικής για τους ελληνικούς οίνους, μέσω της χρηματοδότησης δράσεων προβολής και προώθησης στις αγορές των τρίτων χωρών αλλά και της αναγραφής της ποικιλίας και του έτους εσοδείας στην ετικέτα.

Η μεταρρύθμιση που αποφασίστηκε τίθεται σε ισχύ από την 1^η Αυγούστου του 2008. Ωστόσο, η εφαρμογή των κεφαλαίων που αναφέρονται στις Οινολογικές Πρακτικές, στις Γεωγραφικές Ενδείξεις, στις Παραδοσιακές Ενδείξεις, στην Επισήμανση, καθώς και των άρθρων που αναφέρονται στο Αμπελουργικό Μητρώο, στα Συνοδευτικά έγγραφα και στα βιβλία αποθήκης, θα αρχίσει την 1^η Αυγούστου 2009.

Προϋπολογισμός

Ο συνολικός προϋπολογισμός της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς του οίνου θα φτάσει στα 1,42 δις € ετησίως, δηλαδή 100 εκατ. € περισσότερα από τον προϋπολογισμό της αρχικής πρότασης.

Η χώρα μας εξασφάλισε για τις δράσεις του Εθνικού Φακέλου 14,3 εκατ.€ το 2009 (έναντι 11,2 εκατ.€ της αρχικής πρότασης της Επιτροπής), ποσό που το 2015 θα

φθάσει τα 24 εκατ. € (έναντι 15 εκατ. € της αρχικής πρότασης). Επιπλέον, στη χώρα μας θα εισρεύσουν και κονδύλια από την εφαρμογή του μέτρου της εκρίζωσης.

Ως εκ τούτου, οι κοινοτικοί πόροι που θα εισρεύσουν στη χώρα μας με το νέο καθεστώς παρουσιάζονται σημαντικά αυξημένοι, σε σχέση με αυτούς που εισέρρεαν με το έως τώρα ισχύον καθεστώς.

Όμως, πέραν των κοινοτικών κονδυλίων, εξίσου σημαντικό είναι και το περιεχόμενο των μέτρων που περιλαμβάνονται στη νέα Κοινή Οργάνωση Αγοράς.

Προγράμματα Στήριξης (Εθνικοί Φάκελοι)

Στον Εθνικό Φάκελο περιλαμβάνονται τα παρακάτω μέτρα:

- Χορήγηση ενιαίας ενίσχυσης στους αμπελοκαλλιεργητές οινοποιήσιμων ποικιλιών που θα παραμείνουν στο τομέα.
- Προώθηση και προβολή των ευρωπαϊκών οίνων στις αγορές των τρίτων χωρών, για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητά τους στις αγορές αυτές. Η κοινοτική συμμετοχή στις δραστηριότητες προώθησης ανέρχεται στο 50% της επιλέξιμης δαπάνης.
- Αναδιάρθρωση και μετατροπή των αμπελώνων με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει την ποικιλιακή μετατροπή των αμπελώνων, την εκρίζωση και αναφύτευση και βελτιώσεις των τεχνικών διαχείρισής τους. Η κοινοτική συμμετοχή ανέρχεται στο 50% των επιλέξιμων δαπανών ενώ για τις περιοχές που κατατάσσονται στις περιφέρειες σύγκλισης, ανέρχεται στο 75% .
- Εκσυγχρονισμός της αλυσίδας παραγωγής και υποστήριξη καινοτομιών, με χρηματοδότηση στα πρότυπα του Καν (ΕΚ) 1698/2005 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Πρώιμος τρύγος: Η δράση αυτή αποσκοπεί στη μείωση της οινοπαραγωγής και αποφυγή κρίσεων στην αγορά, με την ολική καταστροφή ή απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει. Η ενίσχυση χορηγείται κατ' αποκοπή ανά στρέμμα και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% του συνόλου των δαπανών καταστροφής ή

απομάκρυνσης της σταφυλικής παραγωγής και της απώλειας του εισοδήματος του παραγωγού από την εφαρμογή αυτής της δράσης.

- Ασφάλεια συγκομιδής: Η στήριξη για την ασφάλεια συγκομιδής, αφορά σε κάλυψη 50% έως 80% του κόστους των ασφαλίσεων και συμβάλλει στην προστασία του εισοδήματος των παραγωγών για απώλειες που προκλήθηκαν από φυσικές καταστροφές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα και προσβολές ή ασθένειες.
- Ταμεία αλληλοβοήθειας: Η στήριξη για τη σύσταση αυτών των ταμείων χορηγείται με τη μορφή ενίσχυσης για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών.
- Απόσταξη κρίσης: Η χώρα μας έχει τη δυνατότητα για τέσσερα χρόνια να οδηγήσει την πιθανή πλεονάζουσα ποσότητα οίνου προς απόσταξη. Για τη δράση αυτή υπάρχει η δυνατότητα διάθεσης κοινοτικών και εθνικών πόρων, που μπορούν να ανέρχονται στο 20% του συνολικού προϋπολογισμού του εθνικού φακέλου. Από το πέμπτο έτος και μετά, η δράση αυτή θα στηρίζεται μόνο με εθνική χρηματοδότηση.
- Απόσταξη υποπροϊόντων: Για τη διασφάλιση της ποιότητας των οίνων, χορηγείται κοινοτική ενίσχυση για την απόσταξη των υποπροϊόντων οινοποίησης (στέμφυλα και οινολάσπες). Επιπλέον, για περίοδο πέντε ετών, δίνεται η δυνατότητα στους οινοπαραγωγούς που θα αποσύρουν τα υποπροϊόντα τους να λάβουν οικονομική ενίσχυση από τα μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης (Καν (ΕΚ) 1698/2005).
- Απόσταξη οίνων για την παραγωγή πόσιμης αλκοόλης: Το κράτος - μέλος μπορεί να δώσει συνδεδεμένη ενίσχυση για τους παραγωγούς εκείνους που οδηγούν το κρασί προς απόσταξη. Η ενίσχυση αυτή, ακολουθώντας το μοντέλο της αναθεώρησης του τομέα των οπωροκηπευτικών, θα μετατραπεί σε αποδεδειγμένη από το 4^ο έτος και μετά, στο πλαίσιο της ενιαίας ενίσχυσης.
- Ενίσχυση για τη χρήση γλευκών: Επιτρέπεται να χορηγούνται ενισχύσεις για τη χρήση γλευκών, για μια μεταβατική περίοδο τεσσάρων ετών, μετά δε από την περίοδο αυτή οι ενισχύσεις θα μετατραπούν σε αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις προς τους αμπελουργούς.

Κάθε κράτος μέλος θα υποβάλει άπαξ στην Επιτροπή εντός του έτους (Ιούνιος 2008), ένα μόνο σχέδιο Προγράμματος Στήριξης (δράσεις εθνικού φακέλου) για πέντε χρόνια. Μετά την έναρξη ισχύος του Προγράμματος Στήριξης, το κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα υποβολής στην Επιτροπή αναγκαίων τροποποιήσεων αυτού. Τα μέτρα στήριξης καταρτίζονται στο γεωγραφικό επίπεδο το οποίο τα κράτη μέλη θεωρούν το πιο ενδεδειγμένο και πριν από την υποβολή τους θα αποτελέσουν αντικείμενο διαβούλευσης με τις αρμόδιες αρχές και τις οργανώσεις του κλάδου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Εκρίζωση

Πέραν των Εθνικών Φακέλων, σημαντικό μέτρο της νέας Κοινής Οργάνωσης Αγοράς αποτελεί η εφαρμογή του καθεστώτος της εκρίζωσης των αμπελώνων, ως οριζόντιου μέτρου. Με το μέτρο αυτό, δίνεται η δυνατότητα στους μη ανταγωνιστικούς αμπελοκαλλιεργητές που επιθυμούν να αποχωρήσουν από τον τομέα, να αποχωρήσουν με οικονομική ενίσχυση. Το καθεστώς της εκρίζωσης θα λειτουργήσει για μια τριετία, με στόχο την εκρίζωση συνολικά 175.000 εκταρίων σε κοινοτικό επίπεδο, έναντι των 400.000 εκταρίων που είχε προτείνει αρχικά η Επιτροπή και με πριμοδότηση που μειώνεται προοδευτικά κατά την διάρκεια της τριετίας.

Τα κράτη μέλη θα μπορούν να παύουν την εκρίζωση, εάν η προς εκρίζωση έκταση υπερβαίνει το 8% της συνολικής έκτασης των αμπελώνων της χώρας ή το 10% της συνολικής έκτασης μιας περιφέρειας. Η Επιτροπή θα μπορεί να παύει την εκρίζωση, όταν η έκταση φθάνει το 15% της συνολικής έκτασης των αμπελοκαλλιεργειών κάθε χώρας.

Τα κράτη-μέλη μπορούν να εξαιρέσουν από το καθεστώς της εκρίζωσης τις ορεινές περιοχές και τις περιοχές με μεγάλη κλίση, καθώς και περιοχές με περιβαλλοντικά προβλήματα. Η χώρα μας, στο πακέτο των εξαιρέσεων, πέτυχε να μπορούν να ενταχθούν και τα νησιά του Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους (εκτός Κρήτης και Ευβοίας) για λόγους περιβαλλοντικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς.

Το ύψος της πριμοδότησης για την εκρίζωση θα διαμορφωθεί ανάλογα με τις στρεμματικές αποδόσεις των αμπελώνων και θα είναι αυξημένο σε σχέση με το υφιστάμενο καθεστώς. Σε γενικές γραμμές, ο μέσος όρος πριμοδότησης για τη χώρα μας αναμένεται να κυμανθεί γύρω στα 800 €/στρέμμα και για αμπελώνες με υψηλές αποδόσεις, η ενίσχυση μπορεί να ξεπεράσει και τα 1300 €/στρέμμα.

Επιπλέον, οι παραγωγοί που θα εκριζώσουν, θα έχουν το δικαίωμα να εντάξουν τις εκριζωθείσες εκτάσεις ως επιλέξιμες για τη χορήγηση ενιαίας ενίσχυσης, η οποία θα φτάνει τα 35 €/στρέμμα.

Αμπελουργικό Δυναμικό

Δικαιώματα φύτευσης: Η τελική συμφωνία προβλέπει τη διατήρηση της απαγόρευσης των φυτεύσεων μέχρι το 2015, ενώ παρέχεται η δυνατότητα διατήρησης των δικαιωμάτων φύτευσης σε εθνικό επίπεδο μέχρι το 2018.

Παράτυπες φυτεύσεις: Σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινή Οργάνωση Αγοράς [Καν (ΕΚ) 1493/99 του Συμβουλίου], η περίοδος νομιμοποίησης των «παράτυπων» φυτεύσεων έληγε στο τέλος του 2007. Στην πολιτική συμφωνία της νέας Κοινής Οργάνωσης επιτεύχθηκε η διεύρυνση του χρόνου νομιμοποίησης των «παράτυπων» φυτεύσεων έως το τέλος Ιουλίου 2008. Οι εκτάσεις που νομιμοποιούνται μπορούν να ωφεληθούν από εθνικά ή κοινοτικά μέτρα στήριξης. Με τη νέα Κοινή Οργάνωση Αγοράς δίνεται και νέα χρονική περίοδο νομιμοποίησης των παράτυπων φυτεύσεων μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου 2009.

II Πυλώνας

Μετά από επίμονες διαπραγματεύσεις, η χώρα μας εξασφάλισε τη δυνατότητα να διατηρήσει το σύνολο των πόρων που της αναλογούν στον Α΄ Πυλώνα και εντός του προϋπολογισμού του εθνικού φακέλου. Με τον τρόπο αυτό κατοχυρώνεται η αποτελεσματική διάθεση όλων των πόρων σε δράσεις που αφορούν αποκλειστικά τον αμπελοοινικό τομέα.

Επισήμανση και Γεωγραφικές Ενδείξεις

Για πρώτη φορά, δίνεται η δυνατότητα, από τον Αύγουστο του 2009, αναγραφής της ποικιλίας και του έτους συγκομιδής στην ετικέτα των οίνων χωρίς Γεωγραφική Ένδειξη.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί το γεγονός ότι στη χώρα μας, το 80% περίπου της συνολικής παραγωγής οίνου είναι επιτραπέζιοι οίνοι χωρίς Γεωγραφική Ένδειξη και μόλις το 20% οίνοι Ονομασίας Προέλευσης ή οίνοι με Γεωγραφική Ένδειξη (Τοπικοί Οίνοι). Το νέο λοιπόν καθεστώς στη σήμανση, προσδίδει μεγάλη εμπορική αξία στα προϊόντα μας, δεδομένου ότι θα είμαστε σε θέση να συγκεντρώνουμε την κρίσιμη εκείνη μάζα προϊόντος και να εφοδιάζουμε τις αγορές του εξωτερικού που ζητούν οίνους με ταυτότητα. Άλλωστε, είναι σε όλους γνωστό, ότι οι καταναλωτές προτιμούν τους οίνους που έχουν αναγνωρισιμότητα και επιλέγουν το προϊόν με βασικά κριτήρια την ποικιλία και το έτος συγκομιδής. Θα πρέπει να τονιστεί επίσης το γεγονός ότι, οι αντίστοιχοι οίνοι τρίτων χωρών φέρουν αυτές τις ενδείξεις στην ετικέτα και μέχρι τώρα είχαν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των κοινοτικών οίνων στους οποίους απαγορεύονταν η αναγραφή αυτών των ενδείξεων.

Με το νέο καθεστώς, οι Ονομασίες Προέλευσης και οι Γεωγραφικές Ενδείξεις των οίνων αναγνωρίζονται και καταχωρούνται σε κοινοτικό επίπεδο, προκειμένου να τύχουν της απαιτούμενης προστασίας, στο μοντέλο του Κανονισμού 510/2006 για τις Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (Π.Γ.Ε.) και Ονομασίες Προέλευσης (Π.Ο.Π.) των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.

Οινολογικές Πρακτικές

Οι οινολογικές πρακτικές αποτελούν ένα πολύ ευαίσθητο κομμάτι της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς, διότι άπτονται της φύσης και του χαρακτήρα του οίνου ως αγροτικού προϊόντος. Πάγια θέση της χώρας μας ήταν, η αρμοδιότητα της έγκρισης των οινολογικών πρακτικών να παραμείνει στο Συμβούλιο, διότι το θέμα εμπεριέχει

σοβαρές πολιτικές πτυχές. Είμαστε a priori αντίθετοι σε οποιαδήποτε οινολογική πρακτική διακυβεύει την μετατροπή του οίνου από αγροτικό προϊόν σε βιομηχανικό. Μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή αποδέχτηκε, η έγκριση αυτών των πρακτικών να γίνεται υπό μια ενισχυμένη διαδικασία Επιτροπολογίας και υπό τον έλεγχο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονιστική Επιτροπή).

Δεν θα πρέπει επίσης να παραγνωριστεί το γεγονός ότι, έπειτα από εμπειριστατωμένο αίτημα της χώρας μας, έγινε αποδεκτή ως νέα κατηγορία προϊόντος, ο «οίνος από λιασμένα σταφύλια». Στους οίνους αυτούς που παράγονται σε αρκετές περιοχές της χώρας (Σαντορίνη, Κρήτη, Πελοπόννησος, Μακεδονία), προσδίδεται ιδιαίτερη εμπορική αξία, αφού αίρονται οι δυσκολίες που υπήρχαν στον προηγούμενο Κανονισμό για την παραγωγή τους και δίνεται η δυνατότητα να φέρουν Γεωγραφική Ένδειξη ακόμα και αν δεν παράγονται εντός ζώνης Ονομασίας Προέλευσης.

Οργανώσεις Παραγωγών – Διεπαγγελματικές Οργανώσεις

Είναι σαφές πως ο ρόλος των Οργανώσεων Παραγωγών και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων για τη διαχείριση της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο, διευρύνεται και ισχυροποιείται με τη νέα Κοινή Οργάνωση Αγοράς. Σημαντικό στοιχείο της μεταρρύθμισης είναι η συμμετοχή των Οργανώσεων Παραγωγών στη διαχείριση των δράσεων του Εθνικού Φακέλου.

Η Επιτροπή ετοιμάζει το σχέδιο του κανονισμού για την νέα Κοινή Οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς σύμφωνα με τα νέα δεδομένα και ο νέος κανονισμός αναμένεται να ψηφιστεί μέσα στους επόμενους μήνες από το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύνταξη κειμένου: Ε. Κούρεντα / Χ. Μουλκιώτης,
της Δ/σης Μεταποίησης, Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου, Τμήμα Οίνου
(16/01/2008)